

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1092

Ședința publică de la data de 22.03.2013

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE - GHEZA ATTILA FARMATHY
GREFIER - MARIANA HULEA

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâțul **LUCHIȚĂ MIRCEA**, având ca obiect „constatarea calității de colaborator/lucrător al Securității (OUG nr. 24/2008) ”.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă reclamantul CNSAS reprezentat de consilier juridic [REDACTED] cu delegație de reprezentare depusă la dosar și pârâțul Luchiță Mircea, personal.

Pârâțul Luchiță Mircea solicită lăsarea cauzei la a doua strigare, deoarece avocat său ales întârzie.

Curtea dispune lăsarea cauzei la a doua strigare.

La a doua strigare, la apelul nominal făcut în ședința publică, se prezintă reclamantul CNSAS reprezentat de consilier juridic [REDACTED] și pârâțul Luchiță Mircea, personal și asistat de avocat, cu împuternicire avocațială seria B 1039249/2013 depusă la fila 67 a dosarului.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea procedează la audierea martorului [REDACTED] cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 193 Cod proc. civilă, a cărui declarație a fost consemnată, semnată și atașată la dosar.

Martorul [REDACTED] arată că a studiat nota CNSAS ce formează obiectul prezentei cauze și, de asemenea, că a luat cunoștință de dosarul cauzei.

Nefiind alte cereri de formulat, excepții de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fondul acțiunii în constatare.

Reprezentantul reclamantului CNSAS solicită admiterea acțiunii și constatarea calității pârâțului de colaborator al Securității, sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute de OUG nr. 24/2008, prin informațiile furnizate de pârâțul Luchiță Mircea a fost încălcat dreptul la viață privată, s-a îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor.

Apărătorul pârâțului solicită respingerea acțiunii. Din notele informative semnate de pârât nu reiese că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții prevăzute de OUG 24/2008. De fapt una dintre condiții este îndeplinită, două note informative au fost date de pârât sub presiuni, iar celelalte două note informativ conțin relații generale și nu se poate spune că au îngrădit dreptul la viață al altor persoane. Solicită instanței să se aibă în vedere și declarația martorului [REDACTED], de faptul că pârâțul dădea declarații forțat, a se vedea și părerile contradictorii ale ofițerilor de

securitate. Arată că nu a avut o strânsă colaborare cu securitatea, a încercat, pe cât posibil, să dea relații despre alte persoane. Din înscrisurile depuse la dosar - Tabelul cu evidența recompenselor acordate și Tabelul cu relațiile persoanei din rețea, care prezintă interes pentru securitatea statului- rezultă că nu a fost recompensat pentru informațiile oferite și că niciunul dintre prietenii săi nu prezenta interes pentru securitatea statului. Deci pârâtul nu a fost o persoană care să fi furnizat Securității informații atât de importante care să ducă la prejudicierea vreunei persoane. Pentru toate aceste motive solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare.

CURTEA

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr.7995/2/20102 reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat să se constate că pârâtul Luchiță Mircea a avut calitatea de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii sale reclamantul arată că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea în ceea ce îl privește pe domnul LUCHIȚĂ Mircea, în calitate de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/1518/21.06.2012, domnul LUCHIȚĂ Mircea a fost recrutat la data de 09.03.1984, de către Securitatea Municipiului București, pentru urmărirea unor persoane din anturajul domniei sale care ascultau și colportau știrile transmise de postul de radio „Europa Liberă”. I s-a atribuit numele conspirativ „MARCEL”.

Pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reținem, astfel, nota informativă olografă furnizată de pârât în calitate de candidat la recrutare, sub numele conspirativ „MARCEL”, la data de 10.01.1984, referitoare la comentariile unui coleg de serviciu: „Vă informez că la data de 24.12.1983 în timp ce mă aflam la o țigară la serviciu am stat de vorbă cu numitul S. G., modelier în aceeași secție, care în discuția purtată a făcut unele afirmații negative la adresa conducerii superioare de partid și de stat, spunând că unii dintre ei joacă la ruletă în străinătate și pierd cât o herghelie de cai. Totodată a adus grave injurii la adresa conducătorului statului, de față mai era și numitul P. E, uscător care a auzit această discuție” (Dosar nr. R 322868 - cotă C.N.S.A.S., f. 16).

Este de notorietate că în perioada comunistă erau interzise cu desăvârșire comentariile la adresa conducerii de partid și de stat și mai ales la adresa conducătorului statului, cunoscut fiind că asemenea manifestări erau sancționate pe linie de Securitate prin inițierea unor acțiuni informative, atenționări în fața colegilor de muncă, avertizări, etc.

De altfel, și în situația de față, pe baza informațiilor de primă sesizare („Persoanele menționate mai sus nu sunt cuprinse în evidența serv. 150”), furnizate de către pârât, organele de Securitate au propus următoarele măsuri asupra

persoanelor semnalate: „Întru-cât cei în cauză sunt oameni ai muncii la I.M.G.B. propunem ca o copie a notei inf. să fie exploatată la serv. 210. Candidatul a fost instruit să acorde în continuare atenție comportării și atitudinii manifestate la locul de muncă de cei doi” (Dosar nr. R 322868 - cotă C.N.S.A.S., f.16).

Totodată, nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delatarea domniei sale putea avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condițiile în care chiar domnia sa fusese anterior în atenția Securității pentru ascultarea și colportarea știrilor transmise de postul de radio „Europa Liberă” („În scopul aprofundării informațiilor privind pe S. G., P. E., semnalăți că ascultă și colportează știrile transmise de postul de radio <Europa Liberă>, precum și a depistării unor alte persoane din această categorie a fost punctat și studiat pentru recrutare numitul LUCHIȚĂ MIRCEA, aflat în anturajul acestora. I.. 1 Cel în cauză a fost avertizat de noi în luna noiembrie 1983 pentru fapte asemănătoare, prilej cu care a adoptat o atitudine corectă, de regretare a poziției sale, manifestându-și dorința de a se reabilita în fața organelor M.I. /.../ Ca urmare, sus numitul a fost contactat de mai multe ori, prilej cu care a răspuns de fiecare dată cu solitudinea, dovedind seriozitate, punctualitate și sinceritate în relatările făcute; a furnizat și material informativ util pe specificul problemei noastre”; Dosar nr. R 322868 - cotă C.N.S.A.S., f. 2).

Faptul că pârâtul a furnizat informații utile organelor de Securitate rezultă și din Raportul cu propunere de încetare a legăturii cu informatorul <MARCEL>: „De la data recrutării și până în prezent, informatorul a furnizat 7 note informative de interes operativ. Informațiile au fost utile, clarificând unele aspecte din activitatea persoanelor ce ne interesează. Este punctual la întâlniri, atașat organelor de securitate, manifestă sinceritate și corectitudine, dă dovadă de spirit de orientare și discernământ.”

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatarea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul LUCHIȚĂ Mircea au vizat îngădirea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Față de aceste considerente, reclamantul solicită admiterea acțiunii sale, așa cum a fost formulată.

În probațiune, reclamantul a solicitat încuviințarea dovezii cu înscrisuri, scop în care a depus la dosarul cauzei dosarul nr. R 322868 (cota C.N.S.A.S.), integral; cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989.

Pârâtul a depus întâmpinare, solicitând respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată, considerând că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2, lit. b din OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

În ce privește prima condiție "informațiile furnizate securității, precum note și rapoarte scrise, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist", menționează pârâtul că recrutarea sa a avut loc în condiții deosebite, în sensul că în luna noiembrie 1983, în timp ce călătorea cu trenul a fost arestat, coborât din tren și dus la o secție de Miliție, fără a i se spune motivul concret, unde a fost ținut aproximativ 36 ore fără apă, fără mâncare și supus unor presiuni fizice și psihice permanente.

Cu această ocazie a dat declarația menționată în nota constatatoare, declarație ce i-a fost dictată și a fost forțat să o semneze.

În mod similar s-a procedat și când i s-au luat nota de relații, angajamentul de colaborare și notele informative următoare cu deosebirea că nu a mai fost ținut atâta timp. Toate aceste note i-au fost dictate și a fost amenințat că dacă nu le semnează, va suporta nu se știe ce consecințe.

Referitor la a doua condiție - "informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului" sunt de menționat următoarele:

Se poate observa că pârâtul a evitat să dea nume de persoane concrete care ar fi făcut comentarii negative (a se vedea nota ofițerului din 06.03.1984) și cu ocazia întâlnirilor se limita să confirme unele aspecte de notorietate, ce îi erau relatate de ofițer, având grijă să nu afecteze în nici un fel situația vreunui coleg. De altfel nici una din persoanele menționate nu a avut de suferit în vreun fel niciodată, fapt ce poate fi probat prin simpla citare a acestora în prezenta cauză pentru a fi întrebați.

Aprecierea C.N.S.A.S. că ar fi fost conștient că relatările sale nu vor rămâne fără urmări este exagerată și în nici un caz nu a vizat încălcarea dreptului la viața privată a persoanelor menționate.

Faptul că lumea vorbea de condițiile mizere de viață și de muncă existente și înjura conducerea de partid și de stat în locuri publice era de notorietate - nu se mai ferea nimeni în anii '80 deoarece nu s-au luat măsuri de represiune pentru așa ceva împotriva nimănui.

În nota de constatare C.N.S.A.S. nu menționează observația din nota de analiză anuală din 05.06.1985 în care ofițerul menționează că "informatorul denotă comoditate în redactarea informațiilor" din care rezulta clar că pârâtul nu voia să dea informații care să afecteze vreo persoană dar să mai și conștientizeze sau să vizeze încălcarea dreptului la viața privată.

De asemenea, C.N.S.A.S. nu face nici o apreciere privind motivul încetării colaborării sale cu Securitatea, menționat în raportul din 13.02.1986, precizându-se doar că "a fost aprobată propunerea de a deveni membru de partid și în octombrie 1985 a primit carnetul, drept pentru care se propune încetarea legăturii."

Motivul este cel puțin pueril, nu era aceasta condiție de încetare a legăturii din moment ce erau foarte mulți membrii de partid colaboratori ai securității. Din contra, membrii de partid (PCR) erau recrutați și folosiți permanent, nu abandonăți.

Pârâtul și-a completat întâmpinarea după comunicarea actelor care stau la baza notei de constatare, reiterând apărările sale.

Mai mult, pârâtul arată că nu a fost niciodată recompensat pentru informațiile oferite securității (acestea fiind nerelevante) și că niciuna din cunoștințele sale nu prezentau interes pentru securitatea statului.

Ținând seama de toate aceste aspecte, afirmă pârâtul că, deși notele date în anul 1984 conțin informații care se referă la atitudini potrivnice regimului comunist, nu îndeplinesc condiția ca ele să fi îngădit drepturile și libertățile fundamentale ale vreunei persoane, necuprinzând decât informații generale fără referiri la vreo persoană anume.

Față de aceste considerente, pârâtul solicită respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată.

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri și proba testimonială, fiind audiat, la cererea pârâtului, martorul [REDACTED], a cărui declarație a fost consemnată și atașată dosarului cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului instanța constată întemeiată acțiunea reclamantului, apreciind că probatoriul administrat în cauză atestă că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

Potrivit dispozițiilor art. 2 litera b din O.U.G. nr.24/2008, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar.

Astfel cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/1/1518/21.06.2012, pârâtul a fost recrutat la data de 09.03.1984, de către Securitatea Municipiului București, pentru urmărirea unor persoane din anturajul domniei sale care ascultau și colportau știrile transmise de postul de radio „Europa Liberă”. La data sus menționată pârâtul a semnat angajamentul depus la fila 29 dosar, prin care s-a obligat să colaboreze în mod activ, secret și organizat cu organele M.I., fiindu-i atribuit numele conspirativ „MARCEL”.

Pârâtul a furnizat Securității mai multe note informative, aflate la dosarul cauzei, fiind deosebit de relevantă nota informativă olografă furnizată de pârât în calitate de candidat la recrutare, sub numele conspirativ „MARCEL”, la data de 10.01.1984, referitoare la comentariile unui coleg de serviciu: „Vă informez că la data de 24.12.1983 în timp ce mă aflam la o țigară la serviciu am stat de vorbă cu numitul S. G., modelier în aceeași secție, care în discuția purtată a făcut unele afirmații negative la adresa conducerii superioare de partid și de stat, spunând că unii dintre ei joacă la ruletă în străinătate și pierd cât o herghelie de cai. Totodată a adus grave injurii la adresa conducătorului statului, de față mai era și numitul P. E, uscător care a auzit această discuție” (fila 44 dosar).

Raportat la informațiile cuprinse în nota din 10.01.1984, curtea constată că pârâtul a furnizat Securității informații prin care se denunțau activitățile sau

atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, teză ce nu este contrazisă nici de către pârât, astfel că înscrisul menționat justifică promovarea acțiunii reclamantului, din perspectiva elementului material avut în vedere de legiuitor cu prilejul edictării OUG nr.24/2008.

Cu privire la această notă, pârâtul a arătat că i-a fost dictată de ofițerul de securitate, însă nu a fost de acord să o semneze. Indiferent de autorul semnăturii olografe, curtea constată că semnătura notelor prin care se furnizau informații nu este prevăzută ca o condiție pentru reținerea aplicabilității art. 2 litera b din OUG nr.24/2008.

În cel de al doilea rând, textul legal citat exclude doar informațiile cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, astfel că afirmațiile pârâtului, potrivit cărora conținutul notei din 10.01.1984 i-a fost dictat de ofițerul de securitate și a acceptat să scrie datorită amenințărilor și presiunilor nu sunt relevante pentru înlăturarea forței probante a acestui înscris.

A arătat pârâtul că, în general, a acceptat colaborarea cu organele de securitate din cauza unor amenințări și presiuni, începute în luna noiembrie 1983, în timp ce călătorea cu trenul, când a fost arestat, coborât din tren și dus la o secție de Miliție, fără a i se spune motivul concret, unde a fost ținut aproximativ 36 ore fără apă, fără mâncare și supus unor presiuni fizice și psihice permanente.

Or, rezultă din probatoriul administrat în cauză că pentru evenimentul din luna noiembrie 1983 pârâtul a fost avertizat, însă colaborarea pârâtului cu organele de securitate a continuat până în anul 1985, perioadă pentru care pârâtul nu a produs nicio dovadă concretă din care să rezulte că a fost constrâns la colaborare.

Nici declarațiile martorului propus de pârât nu sunt apte a justifica o soluție de respingere a acțiunii reclamantului, fiind de observat că martorul nu a asistat la nicio întâlnire dintre pârât și ofițerii de securitate, împrejurare de altfel firească, și în al doilea rând că martorul a reluat, în fapt, afirmațiile pârâtului, în sensul că a colaborat cu securitatea din cauza unor amenințări și presiuni permanente, fără a preciza în ce au constat sau în ce puteau consta astfel de amenințări.

În ceea ce privește a doua condiție prevăzută de art. 2 litera b din OUG nr.24/2008, curtea constată că este îndeplinită și aceasta, întrucât furnizarea de informații care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului presupune, în persoana colaboratorului, conștientizarea faptului că organele de securitate pot iniția măsuri informative ce pot încălca drepturile și libertățile fundamentale, pentru a verifica realitatea informațiilor furnizate și în scopul reprimării atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist.

Ca atare, pentru a fi considerată îndeplinită această condiție este suficient ca persoana angajată în raportul de colaborare cu Securitatea să fi acceptat consecințele prejudiciabile ale informațiilor furnizate, iar aceste consecințe se produceau, în primul rând, ca urmare a inițierii măsurilor specifice de urmărire și verificare.

În al doilea rând, prin natura lor, informațiile furnizate pârât au vizat îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, fiind de observat că denunțarea, către

Securitate, a afirmațiilor negative și a injuriilor la adresa conducătorului statului constituie ab initio premisa luării măsurilor specifice în vederea reprimării unor atari atitudini, contrare în mod evident regimului totalitar comunist.

Față de aceste considerente, instanța constată întemeiată acțiunea reclamantului, motiv pentru care o va admite în consecință.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, Str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **LUCHIȚA MIRCEA**, domiciliat în București, [REDACTED] sector 4.

Constată că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 22.03.2013.

PRESEDINTE
GHEZA ATTILA FARMATHY

GREFIER
MARIANA HULEA

